

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1374/2022
15.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Златана Куртовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару К 83/22 од 09.06.2022. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 139/22 од 29.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 15.12.2022. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Златана Куртовића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Новом Пазару К 83/22 од 09.06.2022. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 139/22 од 29.09.2022. године и према окривљеном АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 422. тачка 2) ЗКП

ОДБИЈА ОПТУЖБА

Да је:

дана 24.08.2021. године, око 19.00 часова, у Новом Пазару, у улици ..., у стању урачунљивости, са умишљајем, свестан забрањености свог дела чије извршење је хтео, вршењем насиља према другом и дрским и безобзирним понашањем, значајније угрозио спокојство грађана и теже реметио јавни ред и мир, на тај начин што је напред наведеног датума, у улици ..., управљајући својим путничким возилом марке „Голф ..“, након што је приметио да му се приближава из супротног правца путничко моторно возило марке „Ауди“, којим је управљао оштећени ББ, нагло променио правац кретања, ударио својим возилом у возило оштећеног ББ, са којим од раније није у добрим односима, након чега је изашао из свог аута са дрвеном палицом у рукама и кренуо у правцу оштећеног ББ са намером да се са њим физички обрачуна,

- чиме би извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

На основу члана 258. став 3. ЗКП оштећени ББ се ради остваривања имовинскоправног захтева упућује на парнични поступак.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К 83/22 од 09.06.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ за које је осуђен на новчану казну у одређеном износу од 50.000,00 динара коју је дужан да плати у року од два месеца од правноснажности пресуде, а уколико окривљени не плати новчану казну у остављеном року, суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде, а оштећени ББ је ради оставривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 139/22 од 29.09.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Златана Куртовића, и потврђена пресуда Основног суда у Новом Пазару К 83/22 од 09.06.2022. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Златан Куртовић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи у целини побијане пресуде тако што ће према окривљеном одбити оптужбу да је извршио кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Златана Куртовића, указује да је доношењем побијаних пресуда, којима је окривљени оглашен кривим због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП јер је повређено начело „ne bis in idem”. Ово због тога што је окривљени правноснажном пресудом Прекршајног суда у Новом Пазару Пр 4761/21-63 од 06.12.2021. године оглашен одговорним и осуђен за прекршај из члана 333. став 2. у вези става 1. тачка 19) у вези члана 46. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, да би након правноснажности наведене одлуке, због истог животног догађаја, оптужен и осуђен због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола број 7 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода прописано је да се никоме не сме поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Одредбом члана 34. став 4. Устава Републике Србије прописано је да нико не може бити гођен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, нити судска одлука може бити измењена на штету окривљеног у поступку по ванредном правном леку, а којим забранама подлеже и вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП прописана је забрана поновног суђења у истој ствари, односно забрана гођења лица за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Из цитираних одредби јасно произилази да је забрањено кривично гођење или суђење за кажњиво дело, уколико оно произилази из истих чињеница или чињеница које су у битном исте, а које су предмет дела које је већ правноснажно пресуђено.

Европски суд за људска права је кроз одлуку Великог већа у предмету *Zolotukhin v. Russia* од 10.02.2009. године (број представке 14939/03) стао на становиште да су чињенице једини критеријум за оцену истоветности дела и да је метод примене чињеница као критеријума, у односу на метод правне квалификације, сигурнији за појединца, а и у пресудама *Марести против Хрватске* од 25.06.2009. године (број представке 55759/07) и *Муслија против Босне и Херцеговине* од 14.01.2014. године (број представке 32042/11), је примењиван чињенично утемељени приступ за разлику од приступа утемељеног на идентитету правних квалификација дела или идентитету заштићених добара.

Из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Прекршајног суда у Новом Пазару Пр 4761/21-63 од 06.12.2021. године окривљени АА оглашен одговорним због тога што је „Дана 24.08.2021. године у 19.10 часова, на раскрсници улице ... и ..., проузроковао саобраћајну незгоду на начин то је управљао путничким возилом марке „Volkswagen“, тип „Golf“, регистарске ознаке ..., кретао се улицом ... у правцу улице ... где је доласком на раскрсницу са улицом ... извршио неправилно скретање улево услед чега је предњим делом свог возила ударио у предњи део возила марке „Audi“ регистарских ознака ..., којим је управљао ББ, услед чега је настала материјална штета у процењеном износу од 40.000,00 динара“, чиме је окривљени поступио супротно одредби члана 46. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и на тај начин учинио прекршај из члана 333. став 2. у вези става 1. тачка 19) истог закона, за који је кажњен новчаном казном у износу од 60.000,00 динара.

Из описа радње насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, које је окривљеном АА стављено на терет, датом у чињеничном опису дела у изреци побијане првостепене пресуде којом је окривљени оглашен кривим за наведено кривично дело, између осталог, произилази да је окривљени „дана 24.08.2021. године, око 19.00 часова, у Новом Пазару, у улици ..., у стању урачунљивости, са умишљајем, свестан

забрањености свог дела чије извршење је хтео, вршењем насиља према другом и дрским и безобзирним понашањем, значајније угрозио спокојство грађана и теже реметио јавни ред и мир, на тај начин што је напред наведеног датума, у улици ..., управљајући својим путничким возилом марке „Голф ..“, након што је приметио да му се приближава из супротног правца путничко моторно возило марке „Ауди“, којим је управљао оштећени ББ, нагло променио правац кретања, ударио својим возилом у возило оштећеног ББ, са којим од раније није у добрим односима, након чега је изашао из свог аута са дрвеном палицом у рукама и кренуо у правцу оштећеног ББ са намером да се са њим физички обрачуна“.

Из наведеног произлази да се чињенични опис кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ односи на истог окривљеног-АА, на исти животни догађај који се одиграо у истом временском и просторном оквиру, као и на суштински исту радњу окривљеног којом је оштећено исто лице-ББ. Поводом тога су вођена два одвојена поступка и то прекршајни поступак у којем је пресудом Прекршајног суда у Новом Пазару Пр 4761/21-63 од 06.12.2021. године окривљени АА оглашен одговорним и осуђен због прекршаја из члана 333. став 2. у вези става 1. тачка 19) у вези члана 46. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, а након тога и кривични поступак који је покренут оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Новом Пазару Кто 79/22 од 23.02.2022. године.

Врховни касациони суд налази да чињенице које су обухваћене изреком пресуде Прекршајног суда у Новом Пазару Пр 4761/21-63 од 06.12.2021. године у суштини битно исте, у односу на чињенице које су обухваћене изреком правноснажне пресуде Основног суда у Новом Пазару К 83/22 од 09.06.2022. године.

Обзиром да се чињенични опис наведеног прекршаја односи на истог окривљеног, на исти животни догађај који се одиграо у исто време, на истом месту и са истом инкриминисаном радњом окривљеног, то је, по оцени овог суда, у конкретном случају, правноснажно окончање прекршајног поступка према окривљеном АА, представљало трајну сметњу за његово кривично гоњење због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ јер је реч о правноснажно пресуђеној ствари, о чему су и првостепени и другостепени суд имали сазнања.

Погрешан је, према томе, закључак нижестепених судова да се у конкретном случају не ради о правноснажно пресуђеној ствари. Околност да чињенични опис прекршаја не садржи опис да је окривљени „након што је изашао из свог аута са дрвеном палицом у рукама кренуо у правцу оштећеног ББ са намером да се са њим физички обрачуна“, поводом чега другостепени суд у својој пресуди Кж1 139/22 изводи закључак да у конкретном случају не постоји истоветност чињеница утврђених у прекршајном поступку у односу на чињенице утврђене у кривичном поступку, није од утицаја и суштински не мења истоветан опис догађаја у оба поступка вођена према окривљеном, а који је услед просторног, временског и садржајног јединства, у овом конкретном случају, оцењен као исто кривично дело. Ово стога што опис кривичног дела из оптужног акта не укључује друге елементе кривичног дела нити последице, које евентуално нису биле познате у време покретања прекршајног поступка. Додатак у чињеничном опису кривичног дела-о ранијем познанству окривљеног и оштећеног, а с тим у вези другачије описан циљ поступања окривљеног, су чињенице које су биле познате подносиоцу кривичне пријаве, па је јавни тужилац као овлашћени орган за покретање и прекршајног и кривичног поступка имао могућност да у тренутку

подношења кривичне пријаве одлучи о опису радње и правној квалификацији дела, што није учинио, па је накнадним изменама дошло до дуплирања поступака и доношења две пресуде у односу на исти догађај чиме је у кривичном поступку повређено начело „ne bis in idem”.

Сходно наведеном, нижестепени судови су били дужни да, правилном применом закона, према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 2) ЗКП одбију оптужбу за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, па су поступајући супротно томе, побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, односно повреду начела „ne bis in idem“ прописану чланом 4. ЗКП, а на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Златана Куртовића.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Златана Куртовића, и на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је отклањајући учињену повреду закона применом члана 422. тачка 2) ЗКП према окривљеном АА одбио оптужбу за кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ.

Како је Врховни касациони суд према окривљеном на основу члана 422. тачка 2) ЗКП одбио оптужбу то је сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП одлучио о трошковима кривичног поступка, а на основу члана 258. став 3. ЗКП оштећеног ББ упутио да имовинскоправни захтев може остварити у парничном поступку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић